

B for brillant

Ryan Gosling som den navnløse stuntcardriver i Refns overfladiske mesterværk. Foto fra filmen

ANMELDELSE / 16.09.11

Nicolas Winding Refns 'Drive' er et overfladisk mesterværk med et dunkende pophjerter og en række perverst vidunderlige drabsscener, der kan få selv den mest pacifistiske trækrammer til at elske vold.

Kasper Lundberg

Hovedkarakteren har ikke noget navn. Om dagen arbejder han som stuntmand med speciale i kunsten at køre bil i Hollywood-film. Om natten hjælper forbrydere på flugt. Det kører på skinner, indtil han forelsker sig i sin nabo, Irene, hvis mand er i fængsel. Det hele går ikke overraskende helt galt og snart står "*Driver*" alene i kampen mod L.A.'s underverden.

Nicolas Winding Refns fantastiske kunst-pop-drama-thriller-splatter *Drive* placerer sig med hensyn til plot og karakterer solidt i B-films-territorium. Og hvis du synes, at jeg har afsløret for meget, så er det fordi du ikke har set den plot spoiler-tunge trailer, der stort set fortæller hele filmens forløb:

http://www.youtube.com/watch?v=uIcGd_xXuo4

Der er mere resumé end teaser over forfilmen, men den er ret effektiv og kan forhåbentlig være med til at give *Drive*, det store publikum filmen (og Refn) fortjener. Samtidig afslører den ikke filmens vigtigste kneb, der alligevel også er umuligt at vise på et minut endsige beskrive her. Det skal føles og det tager hele filmens spilletid at føle det rigtigt. *Drive* tager røven på tilskueren i tredje akt.

Overraskelsen er ikke på plotniveau, men i fremstillingsformen. Den første halvdel af filmen er en virtuos øvelse i amerikansk genrefilm med et køligt skandinavisk twist. En uhyggeligt kontrolleret fremvisning af mådehold, sat op mod filmens anden halvdel. Da det endelig går rigtig galt for "*Driver*", giver filmen totalt los med en række drab, der er så effektivt iscenesat, at de hele tiden balancerer på grænsen til det svimlende æstetisk tilfredsstillende.

Det man troede, bare skulle være et kvarters forløsning, udvikler sig til en halv filmlængde med uforligneligt hævn drama af koreanske proportioner. (Det er egentlig vovet af Cannes-komiteen at give Refn prisen for bedste instruktør når filmens instruktionsmæssige højdepunkter er en perlerække af morderiske perversioner.)

I hænderne på en anden instruktør og andre skuespillere, kunne den nedbarberede historie og den minimalistiske dialog let være endt i absurd ufrivillig komik. Universal havde i årevis forsøgt at få lavet filmen som en \$ 60 millioner actionfilm med Hugh Jackman i hovedrollen før den endte hos skuespilleren Ryan Gosling, der valgte Refn som instruktør.

Hos Refn og Gosling resulterer det i en Cadillac af en film, der fuldstændigt ubesværet fræser frem og tilbage over sine egne genrefilmsgrænser. *Drive* er dybt selvbevidst, men aldrig ironisk. Filmens lyserøde, skråskriftsfont er ikke tom 80'er-retro, den er *fucking* fræk. Præcis som soundtrackets synthesizere aldrig helt tager magten fra den drømmende vokal, der rammer lige ned i samtiden (hør lige [denne her sang](#), mens du læser resten):

Ryan Gosling, der spiller "*Driver*", er en af tidens mest indtagende skuespillere, men hvis nogle skulle være træt af at se ham lide efter *Lars and the Real Girl* og *Blue Valentine*, så vil de nyde at se ham tage revanche over verden og trampe tænder ud på beskidte gangsters i L.A. Han bærer rollen som den stoisk mumlende stuntkører på ikonisk vis med en fetichistisk tandstik i munden og hvid satinjakke med guldsorpion.

Birollerne er en klasse for sig. Christina Hendricks fra AMCs *Mad Men* spiller en fremragende slidt femme fatale. Bryan Cranston fra samme kanals (endnu mere fremragende serie) *Breaking Bad* er

troværdig og elskelig som Drivers kærlige, men uheldige, mentor.

Carey Mulligan - der fik sit gennembrud i Lone Scherfigs *An Education* - bærer det største åg som *Drivers* nabo, som han forelsker sig i. Karakteren Irene er nærmest ikke eksisterende, men Mulligan lykkes alligevel i at få den tomme rolle til at blive en karakter, man kan læse sig selv ind i snarere end en rungende hul skal. Kærlighedshistoriens udvikling føles dog stadig en anelse skematisk og belejlig. Jeg tog i hvert fald mig selv i at spørge: "Hvorfor forelsker han sig egentlig så meget i hende, der allerede har en kæreste i fængslet?" Og derefter at svare, "nå, jo, så gangsterne har noget at true ham med."

Hovedkarakterens mangel på motivation vil plage nogle, men hvis man kender til trangen til at eliminere det onde i sig selv ved at gøre noget godt for andre, vil man let kunne tilgive *Drive* de manglende mellemregninger.

Refn er blevet sammenlignet med Tarantino på grund af hans fine fornemmelse for syntese og referencer, der aldrig tager styringen fra filmens egenartethed. Men tænk *Håndlangerne* og *Pulp Fiction*, snarere end *Kill Bill* og *Death Proof*. For *Drive* bliver aldrig sjælløs stiløvelse, den har en nerve og et hjerte, der banker midt i alt det lækre, og på mirakuløs vis gør det overfladiske dybt og rørende.

Er *Drive* en B-film? Ja, hvis B'et må stå for brillant.

FAKTA

Drive har premiere
15. september

Instruktør: Nicolas
Winding Refn

Med: Ryan Gosling,
Carey Mulligan,
Bryan Cranston og
Christina Hendricks